

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.-
pololetna . . . „ 2.-
četrletna . . . „ 1.-
Posamezna št. „ 0-10

Št. 12.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1912.

Leto VII.

Kaj je S. L. S. za kranjsko deželno storila?

Koliko je naš deželni odbor naredil za deželo, to je lepo povedal v seji kranjskega deželnega zbora dne 7. februarja dr. Krek, ki je med drugim to-le izvajal:

Deželni odbor, kakršen je danes, je postal pravi ljudski dom. Tu, pri tem deželnem odboru, je prost vstop za vsakogar izmed nas. Tu najde vsak prijazno besedo in prijazen svet. Odborniki so pridni, deželni uradniki so pridni, tu se res veliko delo izvršuje! In če bo naš volivec vprašal, koliko pa ti deželni odborniki zase zahtevajo, kako so dragi, koliko zaslužijo za to, da delajo od zore do mraka, od mraka do dne, potem mu lahko odgovorim, na grade za odbornike so ostale iste, kakor so bile pred 20 leti! In če mu povem še, s kakšno vnamo, marljiv kakor čebela, dela naš dr. Lampe, potem bo vedel in spoznal, kako to ogromno delo ni za denar, ni za osčni dobiček, ampak ga narekuje globoka ljubezen do zemlje, do našega ljudstva!

Če potem posebič vprašam našega kmeta, kaj naša večina, naš deželni odbor zanj dela, če ga vprašam, naj on razsodi, kakšno je gospodarstvo v deželi, mi bo kmet, naš volivec, rekel: Za naš stan se preje ni ničesar zgodilo, nič ni kmet pomenil, reklo se je od nas od strani onih gospodov: To je sirov kmetavzar, za manjvredne so nas imeli, nič jim nismo veljali, danes pa vmi, da se name gleda in da se v dejanju izvršuje, kar se je preje le pri pijači povadrijalo: kmet je steber države! Danes bo rekel, da ve, koliko se zanj dela, dela v vseh ozirih, na vseh poljih.

Naj navedem le nekatere številke!

Če se oziram na kmetijski poduk, koliko se zanj skrbi, bo zažarelo oko našega kmeta in z globoko hvelžnostjo bo zohvaljeval naš deželni odbor, če mu povem, da je dovolil — ne oziraje se na grmsko kmetijsko šolo — učiteljem za kmet. poduk od leta 1908—1911 — 19.229 K na grade. In če bom predložil številke za gospodinjstvo šole in gospodinjstvo tečaje, ki jih razun Nižjeavstrijske ne prireja dozaj še nobena druga avstrijska dežela, bodo povzdignila svoj glas kmečka dekleta in naše matere in se zahvaljevale deželnemu odboru, ki je toliko storil za gospodinjstvo izobrazbo našega ženstva. Leta

1908 se je izdalo v ta namen 2000 K, leta 1909 4492 K, leta 1910 že 10.664 K in leta 1911 13.892 K. Za mlekarški tečaj na Vrhniki, ki nima dobička od njega samo naša dežela, ampak tudi sosedne dežele, ki pošiljajo na ta tečaj svoje sinove, se je potrošilo leta 1909 3484 K, leta 1910 3432 K, leta 1911 2905 K, za kmetijske tečaje leta 1909 1200 K, leta 1910 3606 K, leta 1911 3535 K. Bilo je predavanj na teh tečajih leta 1909 20, leta 1910 35, leta 1911 80, na živinorejskih tečajih na Vrhniki in v Selcih pa se je vršilo 45 predavanj. Omenjam končno poučna potovanja, iz katerih so naši kmetovalci prinesli toliko koristnega nazaj v domovino in ki bodo imela za posledico, da naš kmet, podučen v najvažnejših panogah kmečkega gospodarstva, ne bo nosil več dragega denarja za plemensko živino in drugo v tujino, ampak doma priredil, kar mu je potrebno. Za ta potovanja se je izdalo leta 1910 5265 K, leta 1911 pa 433 K.

Vsega skupaj se je za kmetijski poduk izdalo leta 1908 6000 K, leta 1909 12.177 K, leta 1910 31.645 K in leta 1911 28.553 K!

Vseh teh predavanj, ki jih je deželni odbor priredil, se je povprečno 15 tisoč ljudi udeležilo in nesli so s seboj zavest, da nekaj več vedo, da je treba gospodarstvo začeti na drugi podlagi, nov duh se je zanesel med najširše sloje našega ljudstva, veselje razpoloženje je zavladalo med našim kmetovalcem, vesela volja za nadaljnje delo.

Koliko pa se je storilo za zadružništvo? Naj govore zopet številke! Za vinarske zadrug se je izdalo leta 1909 10.000 K, leta 1910 10.200 K, leta 1911 20.000 K. — Za splošno Zvezo: leta 1909 1000 K, leta 1910 1000 K, leta 1911 1000 K. — Za kmetijske zadrug sploh (skupaj z Zadružno in Mlekarško zvezo) leta 1909 21.990 K, leta 1910 56.800 K, leta 1911 85.976 K. — Za obrtne zadrug — in tukaj bo nastopil naš volivec, ki je obrtnik, in teh je tudi veliko, in bo videl z veseljem in bo lahko sodil, koliko so vredne liberalne klevete — da smo izdali za obrtne zadrug leta 1909 2000 K, leta 1910 10.150 K, leta 1911 7800 K.

Skupaj za zadružništvo leta 1909 34.990 K, leta 1910 88.150 K, leta 1911 115.176 K!

Poglejmo zadružno šolo. Od leta 1909 do leta 1911 je dovršilo to šolo 73 učencev, doma so iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Primorske, Dalmacije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine. Po-

vadrijam, da se je glas o tej šoli že kmalu razširil na ves naš jug, tu sedi poleg fanta, ki je dovršil ljudsko šolo, abiturijent in pravnik, vsi pravijo, da se veliko nauče — razumejo pač naš jezik.

Koliko se je storilo za živinorejo? Živinorejska tečaja sem že omenil. Za govedorejo se je izdalo od leta 1909 do 1911 152.354 K, za prešičerejo 34.346 K, za premovanje telet 36 tisoč 300 K, posebnih predavanj za živinorejo, izvzemši omenjena tečaja, se je vršilo v treh letih 203, na Robežu se redi 83 bikov. Vsega skupaj se je za živinorejo izdalo v teh treh letih 223.090 K! Če xo pogledamo, smo sigurni, da bo naš živinorejec rekel, da se je pričela nova doba, da je prišel napreden duh tudi med naše gospodarje. Vsled vpliva delovanja deželnega odbora se je v par letih več kot 100 hlevov popravilo, pleme živine se je neprimerno izboljšalo, ljudje, ki preje za to niso imeli nič zmisla, danes vedo, koliko je vsaka kapljica gnoja vredna, da jo vjamejo, skrbe za dobro krmo in tako dalje. To je podlaga, ki obeta veselo bodočnost našega naroda!

Poglejmo sadjerejo! To je stvar, ki se je preje popolnoma zanemarjala. Da se je izboljšanje naše sadjereje sploh začelo, to je delo našega deželnega odbora. Podpor za sadne drevesnice se je dovolilo leta 1910 1630 K, leta 1911 3503 K, drugi stroški za sadjarstvo so znašali 2235 K, skupaj 7368 K, šolskih vrtoev se je izboljšalo 16, predavanj se je vršilo 60.

Naš volivec me nadalje vpraša, koliko je naš deželni odbor dal podpor občinam za občinska pota, vodnjake in hleve? Številke pravijo sledeče: Za občinska pota se je od leta 1908 do 1911 izdalo 13.523 K, za vodnjake 8810 K, podpore iz melioracijskega zaklada tu sploh niso vpoštete, za hleve nad 50.000 K.

Preidem na polje melioracij. Kaj se je v tem pogledu že izvršilo? Leta 1908 in 1909 se je zgradilo 17 vodovodov za okroglo 1.050.000 K, 13 cest in mostov za 280.000 K, leta 1910 24 vodovodov, zgradb hudournikov itd. za 1.290.000 kron, 26 cest in mostov za 1.160.000 K, leta 1911 19 vodovodov, zgradb hudournikov, uravnjav in melioracij planin za 335.000 K, 9 cest in mostov za 830.000 K, vsega skupaj za 4.945.000 K!

Projekti, ki se bodo začeli izvrševati leta 1912, pa obsegajo: 13 vodovodov za 550.000 K, 3

Tereza.

Noč. Temno kako v rogu. Vihar razsaja in divja in med šumenjem in tulenjem vali kakor gore velike valove proti bregu, na obrežne pečine.

Čuj. Iz votline, imenovane »Grotta«, grmi in bobni, podobno tuljenju volkov, stokanju otrok. Prestrašeni prebivalci iz Lovrane so čuli in se prestrašili. Stare ženice so se prekrižavale in govorile: »Vasi preti nesreča«!

Vihar divja dalje, še strašnejše grmi iz votline. Toda mesec sveti jasno, razburkano morje odseva v blede mesečini.

Ob bregu hodi hitrih korakov žena. Sodeč jo po priprosti obleki, spada gotovo med nižje sloje. Mlada je še, toda njen mrtvi pogled in motne oči, bled obraz in njegov izraz pričajo, da mnogo trpi na duši.

Lepa in živahna je še bila pred nekoliko meseci, ko je stopala ob strani svojega moža, vodeč za roko svojega sinčka. Ah! Kolikokrat nam je nerazumljiva usoda življenja!

Mario se je vkrcal na prijazni ladjici »Bella stella«, kakor mornar. Nič ni Terezo vznemirjalo, ko je odpotoval. Kolikokrat se je že to zgodilo, toda pogosto ji je iz tujine pošiljal pozdrave in poročila. Mirno ga je vedno pričakovala

domov. Kaj pa dalje? Tereza je bila mlada in srečna: dve reči, ki nudita mir in zaupanje in mornarjevi ženi najtrdnjšo oporo. Nidar ji ni prišlo na misel, da se morebiti Mario enkrat ne povrne več. Sicer pa tudi ni hotela misliti na to, mislila je vedno, na svojega malega angeljčka, šest starega sinčka Pavla.

Kdo bi mogel misliti, kako strašna in grozna usoda je bila namenjena mladi ženi!

Minuli so tedni, meseci, in kmalu je že preteklo leto, pa še ni bilo nobene vesti od Maria. Terezina lica so upadla, podobna je bila senci, le mali Pavel jo je še včasih malo razvedril. Velikokrat je peljala otroka na obrežje in tam sta oba zrla tja preko daljnega morja, hrepeneče sta stegala roke, nadejaje se, da zagledata zdaj pa zdaj na obzorju bela jadra »Lepé zvezde«. Pa se le niso prikazala in dan za dnem se je vračala Tereza domov, vsak dan bolj pobita, vsak dan bolj žalostna.

Nekega dne je prišel mali Pavel, ki se je igral s svojimi tovariši, ves tresoč se domov. Začel je kašljati, in čez par dni je nevarno zbolel. Zdravnik je zapisal hladilno tekočino. Ah! Denarja ni bilo več. Toda zdravila je treba. Tako se odloči, da za nekoliko kronic zastavi svoj poročni prstan. Vse bi storila za sovje dete, vse, samo da ozdravi. Malega Pavla je pustila v

oskrbo dobri sosed, sama se je pa napotila v Reko, v zastavnico.

Sam Bog je bil priča boja, ki ga je morala izvojevati Tereza, predno se je odločila zastaviti poročni prstan, drago in ljubo poročstvo Marijeve ljubezni. — Mario! Že pri samem imenu je čutila, kako močno ji bije srce. Položila je roko nanj in pritisnila, da ne bi počilo. Urnih korakov je hitela domov, noseč seboj hladilno zdravilo, življenje morebiti. Želela si je brzih peruti, komaj so jo še nosile trudne noge. Naenkrat je začula dolg, zamolkel jek. Žena je vstrepotala.

»Grotta«, votlina je to!« je šepetala nerazločno in hitro pristavila: »Gospod, milost Pavlu, milost!« . . .

Stopila je v sobico. Pri postelji je čula sosedo. »Zdi se mi, da se mu obrača na bolje«, je rekla in vstala. Tereza pa je zakurila, da bi kuhala čaj. Toda vedno in vedno se je obračala na ljubo dete, ki je spalo težko spanje.

»Če bo treba, pa me pokličite«, je rekla mirno sosedo in odšla. Pokimala je Tereza z glavo in hvaležno gledala za odhajajočo.

Ko je zapustila sosedo hišo, je pokleknila nesrečna mati topeč se v solzah poleg postelje drobnega angeljčka. Njene mrzle roke so objele vročo roko otrokovo. Ali je to tisto dete, ki je še

zagradbe hudournikov za 345.000 K, 3 izboljšave planin in pašnikov za 166.000 K in 32 cest in mostov za 2.200.000 K. Vsega skupaj za 3.261.000 kron.

V petih letih, če vštujemo letošnje, bo torej izdanih za ceste, preskrbo za vodo in izboljšavo planin ter pašnikov **8.206.000 K!**

Ta zgled dežele vpliva na občine. Napreden duh gre tudi v tiste kraje, kjer bi bil nekaj leti zastoj govoril, naj dajo kakšen groš za popravilo ceste.

Liberalci zmiraj vpijejo, da smo nasprotniki izobrazbe in šolstva. Kaj pa sodi o tem volivec?

Pod našo večino se je od leta 1908 do 1911 ustanovilo 40 novih ljudskih šol in 190 novih razredov.

Morebiti utegne kdo imed naših prijateljev vprašati: Ja, to je vse lepo in prav, da je dežela toliko storila, ali to delo in denar je v prvi vrsti namenjen za kranjskega kmeta in nam delavcem ni s tem ničesar pomaganega. Res je to, da je delo kranjskega deželnega zbora v prvi vrsti v korist kmeta, res je pa tudi, da bo ta denar, če ne naravnost, pa vsaj posredno nam koristil.

Dobre ceste, vodovodi, zadružne posojilnice, nove šole, ali niso tudi nam v korist, ali niso ravno tako za nas potrebne kakor za kmeta. Zboljšanje pašnikov, živinoreje, sadjereje, sploh napredek umnega kmetijstva, ali ne bo vse to tudi na tržne cene vplivalo, da se bodo kmečki pridelki v večji množini prodajali in cenejše prodajali. In poljski delavci, ali se ne boje njih stanje zboljšalo, če se bo stanje njih gospodarjev zboljšalo.

Ako so poslanci S. L. S. v deželnem zboru izvoljeni večinoma od kmečkega ljudstva, vendar moramo reči, da imajo tudi za delavce vedno dobro besedo. Ne samo, da v državnem zboru vedno toplo zagovarjajo prošnje naših železničnih uslužbencev, tobačnega delavstva, rudarjev, sploh vseh delavskih stanov, da so vedno prvi pri delu za sklenitev postav o delavskem zavarovanju, tudi v deželnem zboru se vedno ozirajo na delavske stanove.

Vajeniški dom, podpora malim obrtnikom, trgovska šola za deklice, podpiranje kuhinjskih tečajev, deželna klavnica, to so stvari, ki pridejo delavskim stanovom gotovo v korist.

Važna stvar so tudi delavske stanovanje, posebno v Ljubljani. Draga, povrh še slaba stanovanja so za delavske družine, ki jih je večinoma Bog obdaril z velikim številom otrok, velika skrb in nadloga! Delavec nima svoji družini ob svoji smrti tako ničesar pustiti, ali bi ne bilo za njo neprecenljiva dobrot, ko bi ji mogel vsaj stanovanje zapustiti. Tudi v tem oziru bi nam mogla dežela kaj storiti. Brez podpore tukaj težko gre. Delavec malo zasluži in da bi si ob tem pičlem zaslužku mogel hišo zidati, je izključeno. Če bi pa nekaj država, nekaj pa dežela prispevali, potem bi pa morda šlo! Kaj pa ko bi naše društvo za zidanje hiš to zadevo v roke vzelo?

Volitve v obrtno sodišče.

Dne 25. t. m. se vrši ožja volitev za obrtno razsodišče v skupinah delavcev. V veliki obrti je prišlo krščansko soc. delavstvo naravnost po škandalozni brezbriznosti v ožjo volitev. V

vevški papirnici, kjer je nad šeststo volivnih upravičencev, jih je bilo komaj 160 v volivnem imeniku. Zadrževalo je seveda krščanske socialce od volitve tudi slabo vreme. To se pa pri socialnih demokratih ni zgodilo. Ta malomarnost je povzročila ožjo volitev. Opozarjamo, da se vrši v nedeljo dne 25. t. m. ožja volitev. Voliti smejo le tisti, ki so ob prvi volitvi oddali glasove in le one kandidate, ki so prišli v ožjo volitev. Opozarjamo, da je dolžnost vsacega krščanskega delavca, ki se je v veliki obrti udeležil volitve, iti tudi sedaj na volišče. Socialni demokratje in liberalci so si pri teh volitvah sedaj tudi v objemu in bodo liberalci volili soc. demokrate. Zato so si zagotovili pomoč pri volitvi v trgovsko zbornico in baje računajo tudi na »primerno« vedenje socialnih demokratov glede občinskega sveta.

Društveno gibanje.

Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani je priredilo v nedeljo, dne 11. t. m. v Ljudskem domu občini zbor, na katerem je govoril poslanec Gostinčar o potrebi in nalogi delavskega političnega društva. Ko se je ustanovilo leta 1894. to društvo, ni imelo delavstvo še nikakih političnih pravic, vsled tega je veljal tedajni boj za volivno pravico. Sedaj, ko ima delavstvo osobito v naši deželi volivno pravico tudi za občinske odbore, je naloga delavstva popolnoma druga. Gre se za priboritev raznih potrebnih socialnih naprav v občini, deželi in državi. Gre se danes za to, da delavstvo ne pozabi izrabljati priborjenih pravic. Delavsko politično društvo pa je potrebno posebno za razširjanje politične zavesti med delavstvom. Zato je treba shodov, katere more najložje vprizarjati politično društvo. Ko se je odobrilo delovanje od zadnjega občnega zbora in se je izvolil odbor, se je sprejela z navdušenjem soglasno sledeča resolucija: »Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani izraža visokemu deželnemu zboru priznanje in zahvalo za sklep, ustanoviti deželno klavnico.« Shod je bil prav dobro obiskan.

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov priredi predpustno veselico v nedeljo, dne 18. svečana v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. Spored: 1. a) A. Svetek: Majolčica. Zbor. b) A. Svetek: Predpustna. Zbor. c) E. Adamič: Na vasi. Zbor. d) Fran S. Vilhar: Oj, vstani, solnce moje! Tenor solo s spremljevanjem glasovirja, poje g. Lud. Bajde. 2. Govor, veleč. g. dr. J. Jerše. 3. A. Dransfeld: Navihana črevljarska vajenca. Komičen dvospev. Pojeta g. J. Ložar in R. Vrančič. 4. A. Sachs: Koncertni muzikantje. 5. Cirkus Smolenski. Veseloigra v dveh dejanjih. 6. Prosta zabava. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 70 vin.

Št. Vid nad Ljubljano.

Skupina »Jugoslovanske strokovne zveze« ima prvi redni občni zbor v nedeljo, dne 25. februarja ob pol 8. uri zjutraj v prostorih Ljudske knjižnice (kaplanija).

Predpustna veselica tobačnega delavstva, katero je priredilo Podporno društvo tobačne tovarne zadnjo soboto v hotelu »Unionu«, se je prav lepo izvršila. Zabave se je udeležilo veliko število prijateljev tobačnega delavstva in povsod je vladalo najlepše razpoloženje in veselje. Velika dvorana je bila za ta večer skoro premajhna. Podporno društvo se tem potom

»Sedaj, sedaj so vrgli mačka, sedaj, mati, mati! — — — On je . . . dobri oče, da on je! . . . Mati, pojdiva mu hitro naproti . . .«

Poskusil je, da bi se dvignil, toda ves izmučen je omahnil nazaj in pretresljivo zakričal.

Blazna od strahu in čuteča, da ji počti srce, ponudi Tereza v drugič otroku zdravila. Toda zopet je palne nazaj.

»Mati!« je zakričal presunljivo, »mati! kaj mu ne greva naproti?« Jok je zadušil skoro hripav glas. »Mati, pogledj vendar!« je prosil jokaje: »Mamica, pogledj natanko tja! Moj Bog, kako je blede, voda kaplja od njegove obleke. Kako nas gleda ljubeznivo v oči. Ali ga slišiš? On kliče: Pridi, moj Pavel!«

»Bodi tiho, angelj moj, moje srce, moj zaklad! Molči, ai mi hudo delaš, ti me umoriš! Ne, žalibog ne! Njega ni, on ni tukaj, moj preljubljeni Mario, oče tvoj!«

»Je, je, mamica, on je tukaj, kajti kliče me! Glej »Lepo zvezdo«. O, da, velika svitloba, kako je lepo. Kako lepo! Z Bogom, ljuba mamica — — — kmalu se zopet vidimo!«

Globok vzdih — in nedolžna duša se je vrnila k svojemu Stvarniku.

Nesrečna mati se je zgrudila na pol mrtva poleg postelje. Zaman so strastni poljubi, objemi, sladke in ljubke besede, jok in klic. — — — Malega Pavla ni več in v preveliki bolečini tudi

najprisrčnejše zahvaljuje vsem gostom za obisk, posebno pa raznim zastopnikom in pa uradništvu tobačne tovarne. Istotako izreka zahvalo za denarne darove od raznih gospodov in ljubljanskih tvrdk. Imena tvrdk se bodo na prihodnjem zboru delavstvu naznanila in toplo pripočala. Odbor podpornega društva v tobačni tovarni.

Železničarji.

Z Bohinjske proge.

Leta 1910, dne 15. marca je prebral železniški mojster Ivan Gorup prožnim delavcem na Dobravi odločbo, po kateri se zviša vsakemu prožnemu delavcu plača vsake tri leta za 20 vinarjev. Ako pa je delavec priden in ga delovodja in železniški mojster pohvalita, se mu tudi lahko plača zviša na dve leti za 20 vinarjev. Tako je bila letos plača zvišana z novim letom vsem tistim delavcem, ki so začeli delati 1906, in sicer za 20 vinarjev. Kar naenkrat se je pa menda spomnilo c. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu, da je to za delavca preveč. Poročalo se je telegrafično na Jesenice, da ne sme odsek za vzdrževanje železnic sam delavcem plače zvišati, ampak da bo ravnateljstvo samo to storilo, seveda kadar se mu bo zljubilo. Med tem pa je menda izšel zopet nov odlok, ki pravi, da se delavcem plača zviša le za 10 vin. na vsaka tri leta. Ta odlok se delavstvu ni pokazal in tudi ne prebral, kakor prejšnji pred dvema leti. Pa ako je ta odlok v resnici izšel, ne velja za delavce, ki so prišli k železnici leta 1906., ampak velja le od sedaj naprej. Saj znajo vendar gospodje pri ravnateljstvu šteti, da je od leta 1906 in do leta 1912 šest let. Torej gre delavcem od leta 1906 zvišanje za 40 vin. To ste tudi sami spoznali, ker ste z novim letom dali vsem tem delavcem, kar jim po vsej pravici gre, to je 20 vin. več na dan, ali čez en teden ste zopet vzeli. Vprašamo c. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu, kaj misli narediti, ali misli dati delavcem to, kar jim po vsej pravici gre, ali jih hoče res na tako nelep način oškodovati. Kaj pa z milijoni, katere je dala država za uboge železniške trpine delavce in čuvaje, ali bo tudi vse zaspalo?

Vsem članom Prometne zveze se naznanja, da bo dne 25. svečana sestanek krščansko mislečih železničarjev v Podbrdu. Uro in prostor Vam bo plačilnica Prometne zveze v Podbrdu pravočasno naznanila.

Z Gorij.

Vsem članom Prometne zveze na Bohinjski progi se naznanja, da je v nedeljo, dne 3. marca popoldne ob 3. uri v cerkveni dvorani v Gorjah sestanek vseh članov Prometne zveze od Jesenic do Podbrda. Na tem sestanku se bo ustanovila krajevna skupina za Bohinjsko proggo. Pridite v obilnem številu, ker se gre za važne stvari. Pride tudi zastopnik Prometne zveze iz Ljubljane.

Društvo železničarjev »Prometna zveza«

nama je v najini bolezn poslalo podporo vsakemu 10 K, za kar se mu najtopleje zahvaliva. — Volčja draga pri Gorici, dne 5. svečana. — Štefan Rožič, prožni delavec. — Dornberg, dne 5. svečana. — Josip Kraljič, prožni delavec.

Osrednje vodstvo »Prometna zveza« na Dunaju mi je točno izplačalo 200 K (dvesto kron) kot pogrebščina po moji ženi Tereziji. Hvala mu!

pred tednom pomarančnih lic skakalo tako brezskrbno in tolažilo žalujočo mater. In sedaj leži pred njo blede ko smrt in se ne gane! In Tereza ga je opazovala z globoko žalostjo, kakor jo more občutiti samo ljubeče materino srce. Kaj bi rekel njen Mario, ko bi našel svoj zaklad v takem stanju? Toda oče otročičev je daleč, njen Mario, preljubljeni, samo dete je tukaj, pri njej, in se zvija v silnih bolečinah in joka in kriči in se trese, škrlatnordeč po celem telesu. Obupajoč začne Tereza klicati: »Nebeška mati, Pomočnica, pomagaj, reši, reši moje dete!« Hoče mu dati zdravil, toda deček jo zavrne in se brani. Široke, lesketajoče oči je vpel na okno, ki ga je obsevala svetla luna.

»Mati, mati!« zakriči skoro z veselim glasom.

»Ali vidiš ono veliko jadrnico, ki se urno bliža? Jaz jo poznam. To je »Lepa zvezda«, očetova ladja. Vendar, vendar se zopet vrne!«

Tereza se zdrzne. Neprijetno čuvstvo, groza ji pretrese mozeg in kosti.

»Ne, ne, Pavel, moj ljubček, nobene ladje se ne vidi; kar ti smatraš za ladjo, to so bele pene ob pečinah.«

Zdelo se je, da deček tega ni slišal; z močnim glasom je nadaljeval: »Da, sedaj pristanejo . . . Oh . . . koliko veselje!« . . . In ni se več obrnil od okna.

mati ne ve, ali je še ona živa. Da, da, vedno še živi, že živi in trpi večje kot so muke v vica! Naenkrat se strese in urno vstane. Zunaj se čujejo moške stopinje. Šinè ji v glavo misel: Ko bi pa vendar bil on, njen Mario, njen mož!

Kakor blazna odpre duri: »Mario! Mario!«
»Ne, uboga žena, jaz nisem Mario.«

»Govori, Jakob, kaj mi imaš povedati?« . . . in Tereza je planila proti možu, ki se je vkreal azjedno z njenim možem na »Lepi zvezdi.«

»Povedati ti imam, je nadaljeval starček, »da se je potopila »Lepa zvezda« na dnu Adrije. Vse moštvo je utonilo, jaz edini sem se rešil.«

Nesrečnež ti, stavec na robu groba, ti še živiš in on, moj Mario, je mrtev . . . mrtev! . . .

To je bilo preveč. Tega novega udarca ni mogla Tereza več prenesti. Počilo ji je srce.

Zgrudila se je in prestrašeni Jakob je čul le še njene zadnje besede:

»Odpusti mi, moj Bog! — — — Pavel, Mario jaz grem k vama!«

In poleg mrtvega sinčka, ležala je tudi ona mrtva.

Mirno je obseval mesec ta strašni prizor, tako mirno, kakor nekaj, ko je še mir in srečo opazoval v tej hiši.

Srčna hvala tudi vodstvu plačilnice v Zatičini za njegov trud. Društvo »Prometna zveza« pa vsakemu železničarju najtopleje priporočam. — Ignacij Medved, prožni delavec.

Delavsko gibanje.

Delavstvo v Vevčah.

Sramotno pokojnino je dal novi ravnatelj vevške papirnice štirim onemoglim delavcem. Tukaj se je res pokazal pravega kavalirja. Delavci, ki so služili po 40 let v tovarni, so dobili po cele 4 krone (reci štiri krone) na 14 dni pokojnine, in to le zadobo enega leta. Gospodje so stvar dobro preračunali. Dobro jim je znano, da s temi štiri kronami ne bo nobeden učakal enega leta. Zato so jim dali, čujte in strmite, 28:571 vinarja, reci 28 vinarjev pokojnine na dan. Vprašamo vodstvo, kaj naj pa počne delavec ali delavka s tem denarjem. Ali se vodstvo ne sramuje dati te beraške groše delavcu, ki je celo svoje življenje delal zvesto v tovarni ter vse svoje fizične moči pustil v njej? Tukaj delavstvo vidi, kaj ga čaka. Zato naj se pobriga, dokler je čas, za svojo starost. Ali naj gre revež, sedaj ko je ves nadležan, v plačilo za svoje zvesto delo beračit od hiše do hiše in še to, če bi mu sploh pustile oblasti. Apeliramo na naše poslance, da nam priskočijo na pomoč v tej vnebovpijoči krivici.

Kako si zna kapitalist pomagati. V vevški tovarni so kljub prepovedi od strani obrtnega nadzorništvu uporabljali ženske tudi za nočno delo. Tittel je pod raznimi pretvezami to še vedno dopuščal. Sedaj je oblast za to izvedela in ukazala, da se mora to takoj ustaviti. Naš obrtni nadzornik je pisal vodstvu tovarne, da ne sme delavk, ki so v ponočnem delu zaposlene, odpustiti, ampak naj jih polagoma premesti k drugemu delu. Pa pri nas se ne ozira na postave. Postava naj govori tako ali tako, naše vodstvo naredi po svojem. Tako tudi tukaj. Odpovedalo se je delo 20 delavkam, ki so bile pri rezalnih strojih, sedaj, ko so se moški nekoliko privadili. To pa brez razlike vsem, da si nekatere že po 20 in še več let v tovarni. Kaj bo k temu rekel naš obrtni nadzornik. Če ima kaj poguma, naj stopi sedaj na noge in naj stori svojo dolžnost!

Z Jesenic.

Kar smo že večkrat poudarjali, se je zgodilo. Socialni demokrati so dobili v roke »Podporno društvo« na občnem zboru dne 11. svečana. To društvo obstoji že petnajst let. Društvo je podpiralo delavce v bolezni, a imelo je eno napako skozi 14 let; volilo je namreč ljudi liberalnih načel. Ti ljudje so že poskrbeli, da društvo ni pokazalo na zunaj, da je ustanovljeno na krščanski podlagi, da, ogibali so se celo krščanskih socialcev. Socialni demokrati so vedeli, da kjer je kaj gnilega liberalizma, tam sami dedščino dobe. Sklicali so občni zbor ob 1. uri popoldan, ker dobro vedo, da je dobra polovica članov, ki spolnjujejo svoje verske dolžnosti. S to zvijačo so res prodrli s svojimi kandidati. Sedaj je pa razpor v društvu, člani se hudujejo: našega denarja ne bodo socialni demokratje zapravljali. Saj ste sami krivi, ako ga bodo. Sicer vsa čast staremu blagajniku Potočniku. Mož je skrbel za društvo in je bil varčen. Le liberalizem ga je malo osmodil. In sedaj ima za plačo to, da so ga sociji na občnem zboru prav pošteno zdelali. Delavci, ki vam ne ugaja več socialno demokratsko podporno društvo, tako so ga namreč prekrstili sociji, pristopite k strokovnemu društvu, ali pa k Jugoslovanski strokovni zvezi. Proč od takih, ki so zanesli strankarstvo v tako društvo, ki nima drugega namena kot bolne člane podpirati.

Prezgodnje veselje »rdečkarjev«.

Ze dvakrat so se bahali sociji po svojem strokovnem časopisju, kako so ugnali v kozji rog delavko tobačne tovarne Marijo Tekavc in njenega zastopnika dr. Pegana, ker sta tožila rdečkasto strokovno zvezo tobačnih delavk in delavcev v Ljubljani. Norčevali so se, da dr. Pegan niti tega ne ve, da se te strokovne zveze v Ljubljani niti tožiti ne more, očitati so mu, da je Marijo Tekavc pognal v stroške in Marijo Tekavc so nazadnje škodoželjno privoščili, da bo morala stroške plačevati. Pa to veselje je bilo prezgodaj. Vprašali smo dr. Pegana, kaj je s stvarjo. Odgovoril nam je, da stvari ne pušči pri miru in da jo bo gnal do skrajnosti. Sedaj nam je pa sporočil, da se je pritožil proti odločbi okrajnega sodišča v Ljubljani, ki je tožbo Marije Tekavc zaradi nepristojnosti zavrnilo. Ta pritožba dr. Pegana je imela uspeh, kajti deželno sodišče v Ljubljani je razsodilo tako-le: Pritožbi se ugodi, izpodbijani sklep okrajnega sodišča se spremeni in se zavrne ugovor strokovne zveze, češ, da je okrajno sodišče za presojo stvari nepristojno. Sodba deželnega sodi-

šča gre pa še dalje. Pravi namreč: rdečkarska strokovna zveza tobačnih delavk in delavcev v Ljubljani mora plačati dr. Peganu za razpravo pri okrajnem sodišču v Ljubljani znesek 12 K in za pritožbo na deželno sodišče 25 K 40 vin., skupaj tedaj 37 K 40 vin. Tako so prišli rdeči bratje s svojo strokovno zvezo ne samo ob stroške, ki so jih hoteli naprtiti Mariji Tekavc, ampak bodo morali plačati tudi še 37 K 40 vin. stroškov, sicer bodo zarubljeni.

Razne vesti.

Deželni glavar — »Ljudski posojilnica«.

Načelstvo »Ljudske posojilnice« v Ljubljani je iskreno čestitalo svojemu načelniku dr. Ivanu Šusteršiču ob njegovem imenovanju deželnim glavarjem. Na to čestitko je dobil podnačelnik »Ljudske posojilnice« stolni kanonik Josip Šiška pismo, ki ga objavimo dobesedno svojim čitateljem. Glasi se pa tako-le:

Velečastiti gospod kanonik!

Najiskrenejše se zahvaljujem slavnemu načelstvu »Ljudske posojilnice« za prijazne čestitke k mojemu imenovanju deželnim glavarjem. Med mnogobrojnimi čestitkami me je baš ta prav posebno vradostila, saj je prišla od mož, s kojimi me veže mnogoletno zvesto in uspešno sodelovanje. Še enkrat iskrena zahvala! Zaeno porabim to priliko, da formalno izvršim namero, ki sem Vam jo, velečastiti gospod kanonik, naznanil že ustmeno takoj potem, ko sem postal deželni glavar. Po znanih sklepih deželnega zbora v zadevi našega združništva in po ustanovitvi deželnega združnega urada smatram za nedopustno ali vsaj neumestno, da je deželni glavar obenem načelnik ali odbornik posamezne zadruga. Kajti vsled navedenih sklepov izvršuje deželni odbor vrhovno nadzorstvo nad vsem v »Združni zvezi« osredotočenim združništvom v deželi — iz tega razmerja pa sledi po mojem prepričanju jasno, da mora biti deželni glavar osebno neodvisen napram vsaki posamezni zadrugi. Težko se ločim — četudi, kakor trdno upam, le začasno — od zavoda, kojemu sem načeloval neprenehoma ves čas, odkar obstoji, to je skozi več kot 16 let, in ki se je razvil v tem času iz malih začetkov v največjo in najuglednejšo kreditno zadrugo na slovanskem jugu našega cesarstva. A prednost moram dati dolžnostim, koje mi nalaga visoko mesto, na katero me je postavilo Njegovo Veličanstvo.

Odlagam tedaj odborništvu in s tem tudi načelništvu »Ljudske posojilnice« — izjavljam pa takoj, da sem pripravljen povrniti se v načelstvo tega uglednega zavoda v tistem hipu, ko odpade sedanja ovira — seveda pod pogojem, da bi občni zbor to želel. Samo posebi pa se umeje, da bodem tu na svojem mestu, kot deželni glavar, spremljal z največjimi simpatijami nadaljnji razvoj velegledne »Ljudske posojilnice« in da bode imel ta zavod v meni slejkoprej toplega prijatelja. Zelo me veseli, da je državni in deželni poslanec gospod komercialni svetnik Povše izrekel svojo pripravljenost, prevzeti načelništvu »Ljudske posojilnice«. Z njim bode vodstvo zavoda v najboljših rokah, tem bolj, ko bodete, velečastiti gospod kanonik, tudi njemu stali ob strani, kakor Ste to storili skozi vseh 16 let meni — za kar sprejmite, prosim, izraz moje globoke hvaležnosti. Pozdravljajoč najpripravejše vse dolgoletne gospode sotrudnike in tovariše v načelstvu, pro-

seč jih, naj mi izvolijo ohraniti svoje prijateljstvo, beležim najodličnejšim spoštovanjem udani

dr. Ivan Šusteršič,
deželni glavar v vojvodinji Kranjski.
Ljubljana, 12. februarja 1912.

Glede na predstojajoče pismo in utemeljene razloge, ki jih v njem navaja gospod deželni glavar, ni moglo načelstvo »Ljudske posojilnice« storiti nič drugega, kot ukloniti se želji gospoda deželnega glavarja ter izvoliti si novega načelnika. To izvolitev je izvršilo načelstvo v svoji seji dne 12. t. m., v kateri je svojim načelnikom izvolilo soglasno gospoda komerc. svetnika Frančiška Povšeta. Odstopivšemu načelniku, gospodu deželnemu glavarju dr. Ivanu Šusteršiču pa je izreklo za tolikoletno požrtvalno in spretno vodstvo opetovano najiskrenejšo zahvalo.

Liberalci in deželno gospodarstvo.

Iz Idrije. Po listih je bilo čitati, kako sta poslanca Ravnika in Gangl v Planini na Notranjskem ondodnim liberalcem liberalcem razkladala velikanske napake in nepravilnosti, ki se vrše od S. L. S. z deželnim denarjem. Nam se zdi ironija, ako dva moža brskata okoli drugih, ko imata v svojih volilnih okrajih dovolj smeti. Ravnika naj raje govori o svoji Ljubljani, ki je tako vzorna, da je morala dobiti komisarja; Gangl pa naj govori o napredni Idriji, ki za Ljubljano kot drugo največje mesto na Kranjskem, nič ne zaostaja. Pove naj, v kako župo je prišla njegova sokolska župa, ko se je zadolžila pri mestni hranilnici, da je lahko kupila staro, napol leseno hišo in sedaj ne more ne naprej ne nazaj. Opiše naj vzorne razmere Stavbne zadruge, kajti pač otročje se nam zdi, ako govori o deželnem gospodarstvu poslanec tistega mesta, kojemu mora ravno deželni odbor od leta do leta v glavo utepati, kako se pravilno gospodari. Ironija je tudi, da sta se ravno Gangl in Ravnika našla; kot poslanca sta namreč popolnoma osamljena. Ravnika v deželnem zboru, Gangl pa v deželnem. Tudi v tem sta si enaka, da nima nihče od njiju kaj pokazati, ne Ravnika Ljubljani, ne Gangl Idriji; in v obeh krajih jima je pomagala na noge »napredna« liberalna inteligenca z uradništvom na čelu; govoriti hodita pa med kmete v Planino. Kadar bosta torej hotela zopet koga »ožigosati«, naj ne hodita v Planino, temveč naj raje ostaneta lepo doma, eden v Ljubljani, drugi v Idriji; vzameta naj v roke veliko brezovno metlo in naj žigosata po celi občini toliko časa, da se bodo gnile razmere ščistile in razkužile zrak, ki že leta in leta osmraja vso okolico.

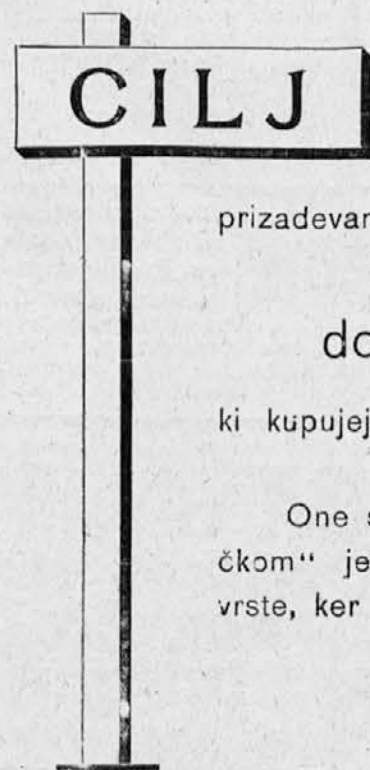
500 kron nagrade

plačam onemu, ki dokaže, da moja čudezna zbirka
600 komadov za samo 6 kron

ni priložnostni nakup. — Zbirka vsebuje: 1 pravo švicarsko sist. Roskopf patent žepno uro, natančno idočo, točno regulirano, s pismenim triletnim jamstvom tovarne, 1 amerik. double-zlato verižico, 2 amerik. double-zlata prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozl. garnituro, obstoječo iz gumbov za manšete, ovratnik in srajco, 1 amerik. petdelni žepni nož, 1 eleg. svilnato kravato, barva in vzorec po želji, najnovije šasone, 1 krasno kravatno iglo s similit-briljanti 1 mično damsko broško, zadnja novost, 1 koristno toaletno garnituro za potovanje, 1 eleg. denarnico iz pravega usnja, 1 par amerik. butonov z imitiranimi dragimi kamni, 1 patent. angl. vremenski tlakometer, 1 salonski album s 36 umetniškimi slikami najlepših krajev sveta, 1 krasno verižico za okrog vratu iz pravih orientalskih biserov, 5 indijskih vragov-vodečevalcev, ki zabavajo vsako družbo, in še 550 komadov raznih predmetov, v vsaki hiši koristnih in nepogrešljivih, zastoj. Vse skupaj v elegantno sist. Roskopf patent. žepno uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, stane samo 6 kron. Pošilja po povzetju ali proti predplačilu (sprejemajo se tudi pismene znamke)

A. GELB, razpošiljalnica, Krakov št. 10.

*NB. Pri nappčilu dveh zavojev se priloži ena najboljša angleška britev ali 6 najfinejših platnenih robcv zastoj. Za neugajajoče se denar vrne brez ugovora, torej je vsak riziko popolnoma izključeno.

prizadevanj, najti sredstvo za izboljšanje kave, ki odgovarja vsem zahtevam okusa in izdatnosti

dosežejo vedno le one gospodinje,

ki kupujejo kavini pridatek v zabočk h ali v zavitkih, označenih „s kavinim mlinčkom“.

One so izbrale najbolje, kajti pridatek za kavo „s kavinim mlinčkom“ je najjedrnatejši, najokusnejši in najizdatnejši izdelek te vrste, ker je

:pravi Franck.:

Tovarna v Zagrebu.

**Najboljša, najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet
l. 1910 čez 83 milijonov K.
Stanje vlog čez 21 milijonov K.
Lastna glavica
■ K 503.575.98. ■

Ljudska
posojilnica

registr. zadruga z neomenjeno zavezo
Miklošičeva cesta 8
 pritličje v lastni hiši nasproti
 hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1 ure
 pop, ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez
 kakega odbitka,

tako da prejme vložnik od vsakih

100 kron čistih 4.50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
 bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po
 pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik; Josip Šiška, stolni kanonik, podpred.; Odborniki: Anton Belec, posest., podj. in trg. v Št. Vidu n. Lj.; Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. posl.; Anton Kobi, posest. in trg., Breg pri Borovni.; Karol Kauschegg, veleposest. v Ljubljani; Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani; Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani; Fran Lesković, hišni posestnik in blag. „Ljudske posojil.“; Ivan Pollak ml., tov.; Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Gregor Šilbar, župnik v Rudniku.

Priporočajte povsod „Našo Moč“!

Putniki v Ameriko
 kateri želijo dobro, po ceni in
 zanesljivo potovati naj se obrnejo
 na **Simona Hmetetza**
 v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
 Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Priporočamo domačo trgovino z oblekami

Maček & Komp.

Franca Josipa cesta št. 3.

Založniki c. kr. priv. južne železnice.
 Solidna postrežba! Znižane cene!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
 zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol, LJUBLJANA
 Mestni trg št. 18.
 Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, nogavic,
 otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov,
 žepnih robcev, ovratnikov, zavrtnic, volne,
 bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
 in vsakovrstnih drugih risb.

ANT. BAJEC, Ljubljana

cvetlični salon p. Trančo 2, vrtnarija Tržaška c. 34
 izdeluje šopke, vence, trakove z napisi. To-
 varniška zaloga vencev, prepariranih in
 umetnih rastlin in cvetlic.

Zunanja naročila z obratno pošto. Brzojav: Bajec, Ljubljana

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo
 izgotovljenih oblek za gospode, dečke
 in otroke.

Novosti v konfekciji za dame.

I. VECCHIET

urar in draguljar, Ljubljana

Šelenburgova ulica 7, nasproti glavne
 pošte.

Sprejema popravila, izvršuje zlatarska dela
 po naročilu. Kupuje ali zamenja z novimi
 predmeti staro zlato in srebro, brilante, dija-
 mante in druge bisere. — Zaloga precizij-
 skih žepnih ur. — Postrežba točna in solidna.

**Dežnike in
 solnčnike**

domačega izdelka
 najboljše kakovosti, pri-
 poroča po najnižji ceni
 slavnemu občinstvu

Josip V. dmar, tovarna dežnikov, Ljubljana Pred Škof jo št. 19.
 — Stari trg št. 4. — Prešernova ulica št. 4.
 Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Iv. Buggenig, sodarski mojster
 Ljubljana, Cesta
 na Rudolfovo že-
 leznico šte. 5.

Priporoča svojo veliko sodov. Prezema tudi vsa v
 zalogo vsakovrstnih njegovo stroko spada-
 joča dela po najnižjih cenah. Solidno delo. Točna postrežba.

Ivan Jax in sin v Ljubljani,
 Dunajska cesta 17
 priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih
voznih koles in
šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina
 za gospode, dame, dečke, deklice.

Ljubljana
 Pred škofijo 19

Lekarna „Pri Kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
 Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:
 Balzam proti žilodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
 Kapljice za želodec, izvrstno, krepilno in siast do jedi pospe-
 šujoče sredstvo, steklenica 40 v.
 Kapljice zoper žilodčni krč, steklenica 50 v.
 Posiljalni prašek, proti ogujavanju otrok in proti potenju nog,
 školjca 50 v.
 Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
 Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, ste-
 klenica 70 v.
 „Sladin“ za otroke školjca 50 v.
 Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepilno sredstvo
 steklenica 20 v.
 Trpotčev sok, izvrstnen pripomoček proti kašlju, stekl 1 krono.
 Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v, in 4 krono 80 v.

A. Žibert, Ljubljana

Prešernova ulica

:: priporoča svojo ::

veliko zalogo čevljev

:: domačega izdelka ::

**Agitirajte za naše časopise, po-
 sebno za del. list „Našo Moč“.**

Pozor slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znan
 poročljivih domači manufakturni t

JANKO ČEŠNIK

(Pri Češniku) LJUBLJANA
 Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

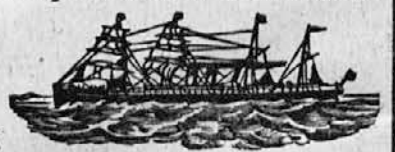
v kateri dobite vedno v veliki izberi naj-
 novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo 6 dni!

**Havre
 New-York**

francoska prek morská družba

Veljavne vožne liste (Sifkarte) za francosko linijo čez Havre,
 ter liste za povratek iz Amerike v domovino in brezplačna
 pojasnila, daje samo **ED. ŠMARDA**

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska
 cesta št. 18 v novi hiši «Kmetске posojilnice» nasproti gostilne
 pri «Figovcu».

**Spominjajte se pri vseh prireditvah,
 pri vseh veselih in žalostnih dogod-
 kih „Slovenske Straže!“**

TEOD. KORN

pokrivalc streh in klepar, vpeljalec strelododov ter instalater
 vodododov, LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.

Priporoča se za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih del ter pokrivanje
 streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z asbest-ce-
 mentnim škrljem (Eternit) patent Hatschek z izbočno in ploščnato
 opeko, lesno-cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galan-
 terijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.